

**BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ**  
**LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM UYGULAMA ESASLARI**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1-** Bu Uygulama Esasları; Bingöl Üniversitesi Enstitülerince yürütülen lisansüstü eğitim programlarına başvuru, kabul ve kayıt ile ilgili genel ve özel koşullara ait uygulama esaslarını, “Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği” ile “BÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği”nde belirtilmiş ilkeler çerçevesinde tanımlar.

**Tanımlar**

**MADDE 2-** Bu Uygulama Esaslarında geçen;

- a) AGNO: Ağırlıklı genel not ortalamasını,
- b) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders, seminer, tez ve benzeri çalışmalarında rehberlik etmek üzere EYK tarafından atanan öğretim elamanını,
- c) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans programı öğrencilerince hazırlanacak proje çalışmasını,
- d) EABD/EASD: Enstitü Ana Bilim Dalını/Enstitü Ana Sanat Dalını,
- e) Enstitü: Bingöl Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
- f) Enstitü Kurulu (EK): İlgili Enstitü Kurulunu,
- g) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): İlgili Enstitü Yönetim Kurulunu,
- h) Program: Yüksek lisans, doktora/sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora/sanatta yeterlik, tez ve uygulamalarını,
- i) Tez: En az 24 AKTS karşılığı olan, tezli yüksek lisans ve doktora tez çalışması ile sanatta yeterlik eserini,
- j) Uzmanlık Alan Dersi (UAD): Her öğretim üyesinin, danışmanlık yapmakta olduğu lisansüstü öğrenciye verdiği dersi,
- k) LEÖY: Bingöl Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğini,
- l) Üniversite: Bingöl Üniversitesini (BÜ)
- m) Rektörlük: Bingöl Üniversitesi Rektörlüğünü,
- n) Senato: Bingöl Üniversitesi Senatosunu,
- o) Yönetim Kurulu: Bingöl Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
- p) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- q) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- r) KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- s) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,
- t) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- u) TÖMER: Türkçe Öğretim Merkezini,
- v) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Kontenjanlar, Başvuru Şartları ve Kesin Kayıt Esasları

#### Kontenjan ilanı ve başvuru için gerekli belgeler

**MADDE 3** – (1) Tezli veya tezsiz yüksek lisans programına başvurular ve başvuruların değerlendirilme işlemleri, ilgili Enstitü Müdürlüğü tarafından düzenlenir ve yürütülür.

(2) İlgili EABD/EASD kurulları, her yarıyılıda bir sonraki yarıyılıda lisansüstü programlarına, kabul edecekleri öğrenci kontenjanlarını ve özel şartlarını bu uygulama esaslarını dikkate alarak ilgili enstitü müdürlüğüne bildirir.

(3) İlimizde yapılan protokoller çerçevesinde mülki idare amirleri (Kaymakamlar, Vali yardımcıları) ve kurumlardaki müdürlerle ilgili özel kontenjanlar ayrılabilir.

(4) Bildirilen kontenjanlar ilgili EK tarafından değerlendirilir ve Senatoya önerilir. Üniversite Senatosunda karara bağlanan lisansüstü öğrenci kontenjanları Rektörlük oluru ile ilan edilir. Söz konusu ilan her yarıyıl başında öğrenci almak üzere verilebilir. Öğrenci alınacak lisansüstü program adları, kontenjanları, başvuru şartları, son başvuru tarihi, istenilen belgeler ve diğer hususlar Rektörlük tarafından Üniversitenin internet sitesinden duyurulur.

(5) Başvurular, başvuru ilanında belirtilen aşağıdaki belgelerle başvuru süresi içinde ilgili Enstitü Müdürlüğüne yapılır. Kayıt için istenen belgelerin onaysız sureti kabul edilmez. Ancak aslının getirilmesi suretiyle Üniversite tarafından onaylı örneği kabul edilir. Bu belgeler;

- Nüfus Cüzdanı Fotokopisinin Enstitü tarafından onaylı örneği,
- İkametgâh Belgesi,
- Askerlik Durum Belgesi,
- Lisans Diplomasının aslı veya onaylı fotokopisi,
- Not Transkriptinin aslı veya onaylı fotokopisi,
- ALES sonuç belgesi,

Kayıt için istenen belgeleri belirtilen süre içinde eksik veren adayların başvuruları işleme konulmaz.

#### Yüksek Lisans başvuruları ve değerlendirme

**MADDE 4** – (1) Adayın herhangi bir EABD’da tezli yüksek lisans programına başvurabilmesi için; programın ilgili olduğu puan türünde en az 55 veya üzeri ALES puanına sahip olduğunu gösteren ÖSYM sınav sonuç belgesi veya bilgisayar çıktısı gerekir. Üniversitenin lisansüstü programlarına öğrenci kabulünde ALES geçerlilik süresi olan üç yılın dolmamış olması gerekir. Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuar öğrenci adayları için ALES’e girmiş olma şartı aranmaz ve söz konusu sınavın sonuçları değerlendirmeye tabi tutulmaz. Tezsiz yüksek lisans programlarına müracaat edecek adaylarda ALES puanı getirme şartı aranmaz. Tezsiz yüksek lisans programlarına müracaat eden adaylar, lisans mezuniyet not ortalamasına göre program sıralamasına dahil edilirler.

(2) EABD Tezli Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde başarı değerlendirme notu aşağıdaki ölçütlere göre belirlenir:

- ALES notunun %50'si,
- Lisans mezuniyet notunun %20'si,
- Yabancı dil sınav notunun %10'u,
- Bilim sınav notunun %20'si.

(3) Adayların yabancı dil sınavına girmeleri zorunlu değildir. Ancak adayların getirecekleri YDS veya Yükseköğretim Kurulunun eşdeğer kabul ettiği herhangi bir yabancı dil sınavı puanının veya üniversitemizde yapılacak yabancı dil sınavından alacakları puanın %10'u ortalamaya eklenir.

(4) Adayların bilim sınavına girmeleri ve bu sınavdan en az 50 almaları zorunludur. Yazılı sınava girmeyen adaylar başarısız sayılır. En yüksek ortalamadan başlayarak en düşük ortalamaya doğru sıralama yapılır. Eşitlik halinde sırasıyla ALES puanı ve lisans mezuniyet notu esas alınır. İlgili Enstitü Müdürlüğü asgari şartları sağlamış adaylar arasından- ilan edilen kontenjan kadar asil ve yedek aday ilan eder. Adaylar, en yüksek puandan başlamak üzere ilgili EABD için ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir.

(5) EASD Tezli Yüksek Lisans programlarına öğrenci kabulünde başarı değerlendirme notu 4. Maddenin 3. fıkrası ile aşağıdaki ölçütlere göre belirlenir.

- Lisans mezuniyet notunun % 50'si,
- Sanat Sınavının %40'ı
- Yabancı dil sınav notunun %10'u.

(6) İlgili EASD başkanlığınca yapılacak sanat sınavı/dosya değerlendirmesi notu "100" üzerinden "50"nin altında olan adaylar başarısız sayılır.

(7) İlgili EASD yüksek lisans programına başvuran adaylar arasında yukarıda belirtilen başarı değerlendirme notuna göre sıralama yapılır. Eşitlik halinde lisans mezuniyet notu esas alınır. İlan edilen kontenjan sayısı kadar asil ve yedek aday Enstitü internet sayfasında ilan edilir. Asil listesinde yer alan adaylardan kayıt yaptırmayanların yerine ilan edilen gün ve saatte yedek listesinde kontenjan tamamlanana kadar, başarı sıralamasına göre kayıt alınır.

### **Doktora programına başvuru şartları ve değerlendirme**

**MADDE 5** – (1) Doktora programına başvurular ve başvuruların değerlendirilme işlemleri ilgili Enstitü Müdürlüğü tarafından düzenlenir ve yürütülür.

(2) Doktora programına başvurabilmek için adayların; 3. Maddenin 5. fıkrasında belirtilen belgelere ilave olarak; lisans / yüksek lisans belgesine, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli Tıp, Diş Hekimliği ve Veteriner Fakülteleri diplomasına, Eczacılık ve Fen Fakültesi lisans belgesine veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları gerekir.

(3) Dört yıllık Lisans belgesi ile doktora programına başvurabilmek için, ilgili ALES puanının en az 85 ve AGNO'sının en az 80 olması gerekir.

(4) Doktora programına öğrenci kabulünde adayın YDS'den en az 55 puana veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen sınavlardan birinden bu puana eşdeğer bir puana sahip olması gerekir.

(5) Adayın herhangi bir EABD/EASD'da Doktora programına başvurabilmesi için; programın

ilgili olduğu puan türünde en az 55 veya üzeri ALES puanına sahip olduğunu gösteren ÖSYM sınav sonuç belgesi veya bilgisayar çıktısı gerekir. Üniversitenin lisansüstü programlarına öğrenci kabulünde ALES geçerlilik süresi olan üç yılın dolmamış olması gerekir.

(6) Doktora programına yüksek lisans diploması ile müracaat eden adayların başarı notu ilgili ALES puanının % 50'si, lisans AGNO'sının % 10'u, yüksek lisans not ortalamasının % 10'u, yabancı dil sınav notunun %10'u ve bilim sınavının % 20'sinin toplamı alınarak hesaplanır. İlan edilen kontenjan kadar asil ve yedek aday ilan edilir. Adaylar en yüksek puandan başlanarak ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir.

(7) Adayların bilim sınavına girmeleri ve bu sınavdan en az 50 almaları zorunludur.

(8) Doktora programına, dört yıllık lisans diploması ile başvuranlar ise, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartları sağlamak kaydı ile ALES puanının % 50'si, lisans ağırlıklı not ortalamasının % 20'si, bilim sınavının % 20'si ve yabancı dil sınav notunun %10'unun toplamı alınarak ilgili programın sıralamasına dâhil edilirler.

### **Sanatta yeterlik çalışmasına başvuru ve kabul şartları**

**MADDE 6** – (1) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların 3. Maddenin 5. fıkrasında belirtilen belgelere ilave olarak; bir lisans veya yüksek lisans belgesine sahip olmaları ve YDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir yabancı dil sınavından eşdeğer puan almış olmaları gerekir.

(2) İlgili enstitü bünyesinde yürütölen sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için ALES'e girmiş olma şartı aranmaz. Bu çalışmalara yüksek lisans derecesi ile başvuran adayların öğrenciliğe kabulünde dosya incelenmesi şeklinde yapılan yeterlilik sınavı notunun % 60'ı, lisans not ortalamasının % 20'si ve yüksek lisans not ortalamasının % 20'sinin toplamı en az 65 puan; lisans derecesi ile başvuran adayların öğrenciliğe kabulünde ise yeterlilik sınav notunun % 60'ı ile lisans not ortalamasının % 40'nın toplamının en az 90 puan olması gerekir. Değerlendirme bu toplam puana göre yapılır. Bilimsel değerlendirme sonuçları YÖK'ün çevirim tablosuna göre dönüştürölür. Bu şekilde yapılan sıralamaya göre adaylar, en yüksek puandan başlamak üzere ilan edilen kontenjanlara yerleştirilir.

### **Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü**

**MADDE 7** – (1) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdıkları EABD/EASD dışındaki programlardan almış olan adaylar ile lisans veya yüksek lisans derecelerini başvurdıkları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora adaylarının eksiklerini gidermek amacıyla, anabilim dalı kurulunun uygun görmesi halinde bilimsel hazırlık programı açılabilir. Bilimsel hazırlık programında alınacak olan dersler ve toplam kredi miktarı ilgili EABD/EASD kurulu tarafından belirlenir. Bilimsel hazırlık programında alınması gereken zorunlu dersler; Yüksek lisans programları için lisans programlarından, doktora programları için lisans ve yüksek lisans programlarından alınır. Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görölen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin

yanı sıra danışmanın ve ilgili EABD Başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile zorunlu derslerinden olmamak kaydıyla lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir. Bilimsel hazırlık programı en az 24, en fazla 48 AKTS kredilik ders yükünden oluşur.

(2) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok bir akademik takvim yılı (iki yarıyıl) dır. Ancak öğrenciler, devamsız veya başarısız oldukları dersleri tekrar almak zorundadır. Bu programda geçirilen süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

(3) Bilimsel Hazırlık Programında alınan dersler, mezuniyet not belgesinde görülür. Ancak, kayıtlı olunan lisansüstü programdaki ağırlıklı not ortalamasına katılmaz.

(4) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı gibi konularda LEÖY hükümleri uygulanır.

(5) Öğrenci, bilimsel hazırlık süresi içerisinde BÜ bünyesinde açılmayan dersleri EABD/EASD önerisi ve EYK kararı ile başka üniversitelerden alabilir.

### **Özel öğrenci kabulü**

**MADDE 8 -** (1) Bir yükseköğretim kurumu lisans mezunu olup, belirli bir konuda bilgisini arttırmak isteyenler, ilgili EABD Başkanlığının uygun görüşü ve ilgili EYK kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Özel öğrenci olarak kabul edilebilmek için,

■ Yüksek lisans için; İlgili EABD/EASD tarafından uygun görülen ve EYK tarafından kabul edilen bir lisans diplomasına sahip olmak,

■ Doktora için; İlgili EABD/EASD tarafından uygun görülen ve EYK tarafından kabul edilen bir yüksek lisans diplomasına sahip olmak,

■ Bir yükseköğretim kurumundan disiplin cezası almamış olmak.

(3) Özel öğrencilik statüsü dört yarıyıldan fazla süremez ve bu statüde ders alan öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamaz (öğrenci kimliği verilmez, askerlik işlemleri yürütülmez). Ancak, öğrenciler derse devam, sınav, disiplin ve benzeri yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır. Kayıtlı özel öğrenciler sonraki dönemlerde katkı payı ve öğrenim giderini ödemek kaydıyla sadece ders kaydı yaptırırılar. Özel öğrenci statüsü ile bir dönemde en fazla 24 AKTS kredilik derse kayıt yaptırabilirler. Özel öğrenci statüsü ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer esaslar LEÖY ilkelerine tabidir.

(4) Özel öğrenciler, sadece enstitüdeki örgün eğitim öğrencileri için açılan dersleri seçebilirler ve belirlenen normal öğrenim ücretinin iki katını öderler.

(5) Özel öğrenciler, yüksek lisans veya doktora sınavlarını kazanmaları durumunda son beş yıl içinde başardıkları lisansüstü dersleri EABD/EASD başkanlığının uygun görüşü ve EYK kararı ile kredisine saydırabilir. Ancak, saydırılacak dersler, kayıt olduğu yüksek lisans veya doktora programında alınması gereken derslerin toplam kredisinin 1/3'ünden fazla olamaz. Kredi aktarma talebinde bulunulacak dersin başarı notu yüksek lisans için en az 65, doktora için en az 75 olması gerekir.

(6) Bir Programa alınacak özel öğrenci sayısı o dönem ilan edilen öğrenci kontenjanı

sayısından fazla olamaz.

(7) Başvuruların fazla olması durumunda Öğrenci kabulünde Mezuniyet notu dikkate alınır.

(8) Özel öğrencilik statüsü sona eren öğrenciye, talebi halinde, aldığı dersleri veya başarı durumunu gösterir bir belge verilir.

### **Özel Şartlı Öğrenci Kabulü**

**MADDE 9-** (1) Özel şartlı öğrenci kontenjanları tezli yüksek lisans programları için açılır ve her yarıyıl tüm programlar için “bir” öğrenci ile sınırlıdır. Özel şartlı öğrenci başvuruları başvuru takviminde belirlenen süre içinde alınır.

(2) Engelli öğrenci ve I. derece şehit yakınları kabulü ve başarı değerlendirmesinde bu uygulama esasları 8. madde hükümleri uygulanır.

(3) Engelli öğrenci adayların, “Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağduru İstihdamı Hakkında Yönetmelik’in 3. Maddesi uyarınca çalışma güçlerinin en az % 40’ından yoksun olduklarını Sağlık Kurulu Raporu ile belgelendirmek zorundadır.

(4) I. derece şehit yakınları durumlarını belgelendirmek zorundadır.

### **Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü**

**MADDE 10 –** (1) Üniversitede veya diğer bir yükseköğretim kurumunda, eşdeğer bir lisansüstü programda en az bir yarıyıl okumuş ve almış olduğu tüm dersleri başarı ile tamamlamış öğrenciler, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir, ancak tez aşamasında yatay geçiş yapılmaz. Yatay geçiş için enstitünün ilgili lisansüstü programına başvuru koşullarındaki şartlar geçerlidir.

(2) Doktora tez önerisi kabul edilmiş olan öğrenciler yatay geçiş yapamazlar.

(3) Yatay geçiş için başvuruların, yarıyıl başlangıcından önce enstitü tarafından belirtilen tarihler arasında ilgili enstitü müdürlüğüne yapılması zorunludur.

(4) Yatay geçiş yoluyla alınacak öğrenci sayıları ilgili EABD/EASD kurulunun görüşleri alınarak ilgili enstitü kurulunda belirlenir ve yarıyıl başlamadan önce ilan edilir.

(5) Yatay geçiş için başvuran öğrencinin not dökümü ve ders içerikleri, ilgili EABD /EASD kurulunca oluşturulan komisyon tarafından değerlendirilir. Komisyon gerekli görmesi halinde ilgili öğrencinin müracaat ettiği programa intibakı için ek dersler almasını önerebilir. Yatay geçiş işlemi, ilgili EYK kararı ile kesinleşir.

(6) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş yapılmaz.

### **Yabancı uyruklu adaylarla yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının lisansüstü programlara kabul şartları**

**MADDE 11–**(1) Yabancı uyruklu adaylarla yurt dışında ikamet eden Türk vatandaşlarının lisansüstü programlara başvurularına ilişkin esaslar şunlardır;

a) Yüksek lisans programlarına başvuracak adayların, lisans diploma veya mezuniyet belgesine, not döküm belgesine ve varsa Türkçe yeterlik belgesine sahip olmaları gerekir. Yabancı uyruklu öğrencilerin yüksek lisans programlarına başvurusunda ALES şartı aranmaz.

b) Doktora programlarına başvuracak adayların, bir lisans/yüksek lisans diploma veya mezuniyet belgesine, not döküm belgesine ve varsa Türkçe yeterlik belgesine sahip olmaları

gerekir. Yabancı uyruklu öğrencilerin doktora programlarına başvurusunda ALES ve yabancı dil şartı aranmaz.

c) Yurtdışında ikamet eden Türk uyruklu adayların yüksek lisans ve doktora başvurusunda ilgili ALES puanının en az 55 puan olması zorunludur. Ayrıca doktora başvurusunda İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça veya YÖK tarafından kabul edilen dillerin birinden en az 55 YDS puanı veya YÖK tarafından kabul edilen dil sınavlarının birinden eşdeğer puan almak gerekir.

(2) Adayların Üniversite tarafından kabul edilen bir Türkçe yeterlik belgesine sahip olması veya Rektörlüğün belirlediği üç kişilik sınav kurulu tarafından yapılacak Türkçe dil sınavında başarılı olması zorunludur. Türkçe yeterlik belgesine sahip olmayan veya sınavda başarısız olan öğrenciler, Türkçe dil yeterliliğini sağlayana kadar yüksek lisans veya doktora programlarına başlayamazlar.

(3) Adayların lisans ve/veya lisansüstü programlarda okudukları dersler ve başarı notları, diğer kişisel bilgi ve belgeleri ile ilgili olarak EABD kurulunun görüşü alınır ve başvurdukları lisansüstü programa EYK kararı ile kabul edilirler.

(4) Yabancı uyruklu öğrenciler, ilgili EABD/EASD kurulunun görüşü doğrultusunda bilimsel hazırlık programına tabi tutulabilir. Bilimsel hazırlık programını başarı ile tamamlayan öğrenciler, eğitim öğretimlerine bu Yönetmeliğe göre devam eder.

### **Öğretim elemanı yetiştirilmesi**

**MADDE 12** – (1) Yeni kurulan veya gelişmekte olan üniversitelere veya yüksek teknoloji enstitülerine alınan araştırma görevlileri, 2547 sayılı Kanuna göre YÖK'ün belirleyeceği şartlara uygun olarak, buldukları üniversitenin teklifi ile yeniden değerlendirme veya sınav yapılmasına gerek kalmadan lisansüstü eğitime ek kontenjanlı olarak kabul edilebilirler. Bu adayların kabulünde ilgili EABD/EASD'nın öğrenci kabul onayı ve bu Yönetmelikte yer alan asgari başvuru şartları aranır.

(2) Söz konusu araştırma görevlilerinin tez projeleri, kendi üniversite veya ileri teknoloji enstitüsünün bilimsel araştırma birimleri bütçesinden ve/veya buldukları üniversitelerde bu amaca özel olarak tahsis edilmiş projelerden desteklenir.

### **Yabancı dil hazırlık sınıfına öğrenci kabulü**

**MADDE 13** – (1) Enstitülerde yabancı dil hazırlık sınıfı, Bingöl Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından yürütülür. Yabancı dil hazırlık sınıfına kayıtlı enstitü öğrencilerinin; kayıt, eğitim-öğretim, başarı ve muafiyet gibi işlemleri ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

(2) Tezli yüksek lisans programlarını kazanan öğrenciler, kabul edildikleri programda yabancı dil hazırlık sınıfının zorunlu olması durumunda, muaf olanlar hariç, yabancı dil hazırlık sınıfına kayıt yaptırmak ve devam etmek zorundadırlar.

(3) Tezli ve tezsiz yüksek lisans öğrencileri, isteğe bağlı yabancı dil hazırlık sınıfına kayıt yaptırabilir. Bu durumdaki öğrenciler, bir yıllık yabancı dil hazırlık sınıfı süresi tamamlanmadan yerleştirildikleri programa devam edemezler.

(4) Yabancı dil hazırlık sınıfına kayıtlı öğrenciler, eşzamanlı olarak yüksek lisans, ders, seminer,

tez gibi çalışmalarını yürütemezler.

### **Değerlendirme ve Kesin Kayıt**

**MADDE 14** – (1) Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik çalışması programlarına başvuran adaylardan, başvuru koşullarına uygunluğu ilgili enstitü müdürlüğünce onaylananlar, bilim sınavına alınır.

(2) Jüri, yapacağı değerlendirmede; bu yönergenin 3. ve 4. maddelerindeki ölçütler göz önünde bulundurur. Sınav belgeleriyle, değerlendirme sonuçları bir tutanakla en geç iki gün içinde ilgili enstitü müdürlüğüne teslim edilir. Değerlendirme sonuçları ilgili EYK kararı ile kesinleşir ve programlara kayıt yaptırmaya hak kazanan asil ve yedek adayların listesi, ilgili enstitü müdürlüğünce kayıt tarihleri ile birlikte enstitü internet sayfasında ilan edilir.

(3) Kesin kayıt yaptırmaya hak kazanan adaylar kayıtlarını bizzat yaparlar. Ancak, haklı ve geçerli mazeretleri sebebiyle bizzat başvuramayan adaylar, belirledikleri vekilleri aracılığı ile kayıt süresi içerisinde kayıt yaptırabilir. Belirlenen kayıt tarihlerinde kayıt yaptırmayan adaylar kayıt hakkından vazgeçmiş sayılırlar. Kayıt yaptırmayanların neden olduğu kontenjan boşlukları, yedek listedeki sıralama esas alınarak doldurulabilir.

(4) Kesin kayıt işlemini tamamlayan öğrenciler akademik takvimde belirtilen kayıt yenileme tarihleri arasında ders kaydını yapmak zorundadır.

(5) Kesin kaydını yaptıran öğrencinin sunduğu belge ve bilgilerin doğru olmadığı belirlenmesi durumunda ilgili öğrencinin, hangi yarıyıldan olduğuna bakılmadan ilgili enstitü ile ilişkisi kesilir. Söz konusu öğrencinin mezun olması halinde kendisine verilmiş olan tüm belgeler, diploma dâhil iptal edilir ve hakkında kanuni işlem yapılır.

(6) İngilizce hazırlık programında geçirilen bir yıllık süre hariç, her dönem için kayıt yaptırmayı yaptırmadığına bakılmadan yüksek lisans programından azami üç yıl, doktora programından ise azami altı yıl içinde mezun olamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 44 üncü ve 46 ncı maddelerinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait mali yükümlülüklerini yerine getirerek öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumdaki öğrenciler, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama dışında, 2547 sayılı Kanunun 50 nci maddesine göre araştırma görevlisi olmak dâhil, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlanamaz.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Lisansüstü Eğitim-Öğretimle İlgili Genel Esaslar**

#### **Eğitim-öğretim yılı**

**MADDE 15** – (1) Bir eğitim-öğretim yılı (akademik yılı) iki yarıyıldan oluşur.

(2) Derslerin akademik takvimde belirlenen dönemler içerisinde çizelgelenmesi, ilgili bölümlerin görüşü alınarak ilgili enstitü sekreterliği tarafından yapılır ve ilan edilir.



### **Anabilim dalı başkanlıklarının sorumluluğu**

**MADDE 16** – (1) Enstitü anabilim dalı başkanları, kendi anabilim dallarıyla ilgili lisansüstü öğretimin uygulanmasından ve yürütülmesinden Enstitüye karşı sorumludurlar.

### **Öğretim elemanı görevlendirme**

**MADDE 17** – (1) Lisansüstü derslerin yürütülmesi için öğretim elemanları; ilgili anabilim dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler arasından veya Üniversite bünyesinde aynı nitelikte eğitim-öğretim yapan anabilim dallarında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler arasından ya da gerekli görüldüğü takdirde başka bir anabilim dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan EYK tarafından görevlendirilir.

(2) Bir öğretim üyesi, lisansüstü programlarında toplamda 9 ulusal krediyi geçmemek şartıyla bir yarıyılta yüksek lisans ve doktora programlarından birinde en fazla 2 (6 ulusal kredi) olmak üzere toplamda 3 (9 ulusal kredi) farklı ders açabilir.

### **Danışmanlık, danışmanın görevleri ve mazeret durumu**

**MADDE 18** – (1) Her öğrenciye, akademik programı izlemesini sağlamak üzere bir öğretim üyesi akademik danışman olarak atanır. Akademik danışman; öğrenciyi öğrenimi boyunca izler ve öğrencinin devam etmekte olduğu program çerçevesinde öğrencinin her yarıyıl izleyeceği dersler ve bunlarla ilgili yapılacak değişiklikler hakkında öğrenciye önerilerde bulunur. Öğrencinin alması gereken lisansüstü dersler, devam ettiği programdaki başarı durumu, derslerin program içindeki dağılımı, yapısal özellikleri ve benzeri teknik değerlendirmeler de göz önüne alınmak suretiyle danışmanı tarafından belirlenir. Öğrenci, yarıyıl kayıtlarının yapılması veya yenilenmesi sırasında derslerini danışmanı ile birlikte düzenler. Derslerin kesinleşmesi için danışmanı tarafından onaylanması gerekir.

(2) Danışman, o anabilim/anasanat dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentlerden; bunlar bulunmadığı veya sayıca yeterli olmadığı takdirde en yakın anabilim/anasanat dalındaki öğretim üyelerinden seçilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı (ortak danışman) atanabilir. İkinci tez danışmanının en az doktora derecesine sahip olması gerekir. İlgili EABD /EASD başkanlığının teklifi ile ikinci tez danışmanı üniversite kadrosu dışındaki öğretim üyeleri arasından atanabilir.

(3) Danışman, danışman olarak atandığı tarihten itibaren öğrencinin; ders, tez konusu belirleme, tez projesi önerisi, dönem projesi, tez çalışması ara raporu, tez önerisi savunması, tez izleme komitesi, yeterlik, tez savunma sınavı, proje ve benzeri konularda görev yapar. Bir öğretim üyesinin, yüksek lisans ve doktora programlarına ilişkin tez çalışmalarında aynı anda yürütebileceği toplam danışmanlık sayısı 12 lisansüstü öğrenci ile sınırlıdır. Ancak, bu sınır ÖYP ve 35. madde kapsamında görevlendirilenler, yabancı uyruklu öğrenciler, lisansüstü programdan ilişkisini kestirmediği için programa kayıtlı gözükken ancak ilgili dönemde kayıt yenilemeyen öğrenciler ile aftan yararlanarak geri dönenleri gerekçe gösterilerek %50 arttırılabilir. Ancak Yaşayan Diller Enstitüsü ve tezsiz yüksek lisans programları için bu sınırlama uygulanmaz.

Devamsız öğrenciler için ilgili danışmanın talebi, Enstitü Anabilim Dalı/Enstitü Anasanat Dalı Başkanlığının görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yeni bir lisansüstü öğrenci danışmanlığı verilebilir. Bu durumdaki devamsız öğrenciler senato tarafından belirlenen danışmanlık sayısı sınırlamasına dahil edilmez.

(4) Danışmanının izin, hastalık, yurt dışı seyahat ve benzeri nedenlerle mazereti olması halinde; süresinde onaylanması gereken belgeler ile danışmanın mazereti, ilgili anabilim dalı başkanınca enstitü tarafından hazırlanan forma göre onaylanır. Danışman hoca geçerli bir mazereti varsa akademik takvime göre danışmanlık görevini bırakabilir. Anabilim dalı başkanlığının önerisi ile yeni bir danışman atanır.

(5) Danışmanın kendisine tanınan süre içerisinde onaylama işlemini gerçekleştirmemesi durumunda öğrencinin seçmiş olduğu dersler otomatik olarak kesinlik kazanır. Ders onaylama işlemi konusunda ihmali olan danışman öğretim üyelerine EABD/EASD başkanlığının talebi ve EYK onayı ile bir yıl süre ile yeni danışmanlık verilmez.

(6) Her öğrenciye eğitim-öğretimin başlamasıyla EABD/EASD tarafından öğrenci bilgisi doğrultusunda bir danışman atanır ve süresi içinde enstitüye bildirilir. Danışman atanmadığı takdirde yeni danışman atanıncaya kadar ilgili anabilim dalı başkanı danışmanlık görevini yürütür. Daha sonra EYK tarafından onaylanır. Aksi bir durum olmadığı sürece danışmanlık anabilim dalı tarafından atandığı ilk günden itibaren geçerli olur.

(7) Danışmanlık dersi, ders yükü ve ücrete esas ders saati cetvelinde 1 saat uygulama olarak gösterilir.

(8) Tez danışmanının başka bir yükseköğretim kurumuna geçmesi durumunda ilgili EYK onayı ile bu danışmanlığı devam edebilir.

(9) Danışmanın istifası veya her hangi bir nedenle görev yapamaması halinde, ABD, öğrenciye danışman belirleme usulüne göre iki hafta içinde yeni bir danışman adayını önerir.

(10) Ders danışmanı aynı zamanda tez danışmanıdır. Öğrenci ve/veya tez danışmanının talebi, EABD/EASD başkanlığının görüşü ve ilgili EYK kararı ile danışman değişikliğine gidilebilir.

(11) Tez danışmanları, öğrencinin ders, seminer ve tez çalışmalarında her türlü danışmanlık görevini yürütür. Bu faaliyetlerdeki aksaklıkların somut bilgi ve belgelerle ilgili enstitü müdürlüğünce tespiti halinde EABD/EASD Kurulunun görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili EYK tarafından değiştirilebilir.

(12) EYK, süresi içerisinde danışman teklifi yapılmaması halinde, ilgili EABD/EASD öğretim üyelerinden Senatonun kabul ettiği danışmanlık niteliklerine uygun, öncelikli olarak o EABD/EASD’nda görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler arasından bir danışmanı belirleyerek atar.

(13) Tezli yüksek lisans programlarında danışman olarak atanacak öğretim üyesinde; lisans veya tezli yüksek lisans programların birinde en az iki yarıyıl ders vermiş olma şartı aranır. Tezsiz yüksek lisans programlarında bu şart aranmaz. Doktora programlarında danışman olarak atanacak öğretim üyesinde; bir lisans programında en az dört veya bir tezli yüksek lisans programında en az iki yarıyıl ders vermiş olma şartı aranır. Ayrıca doktora programlarında danışman olarak atanacak

öğretim üyesinde en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olma şartı aranır.

### **Uzmanlık alan dersi**

**MADDE 19** – (1) Uzmanlık alan dersi danışman öğretim üyesinin çalıştığı bilimsel alandaki bilgi, görgü ve deneyimlerinin aktarılması, öğrencilere bilimsel etik ve çalışma disiplininin, güncel literatürü izleyebilme ve değerlendirebilme yeteneğinin kazandırılması, tez çalışmalarının bilimsel temellerinin oluşturulması ve yürütülmesi için uygulanacak teorik bir derstir.

(2) a) Uzmanlık alan dersi; haftalık 6 saat, AKTS kredisi 6 olarak değerlendirilir ve öğretim üyesinin danışman olarak atandığı yarıyılıda başlar, yarıyıl ve yaz tatilleri dâhil olmak üzere kesintisiz olarak öğrencinin öğrenim süresinin bitimine kadar devam eder. Her öğrenci, açılan Uzmanlık Alan dersini almakla yükümlüdür.

b) Yaz tatillerindeki izin ve raporlarda Uzmanlık Alan Dersi verilmez ve telafisi yapılmaz.

(3) Lisansüstü tez danışmanı, öğrenci sayısına bakılmaksızın, Yüksek Lisans ve Doktora için ancak bir Uzmanlık Alan Dersi açabilir.

(4) Öğrenci, ortak danışmanı bulunması durumunda, Uzmanlık Alan dersini birinci danışmanından alır. Zorunlu hallerde, ortak danışmanın BÜ öğretim üyesi olması halinde “Uzmanlık Alan Dersi”nin ortak danışmanından alınıp alınamayacağı EYK’da karara bağlanır.

(5) Uzmanlık alan dersinin değerlendirilmesi başarılı/başarısız şeklinde yapılır.

(6) Uzmanlık Alan Dersinden üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olan öğrencinin danışmanı EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile değiştirilebilir.

(7) Uzmanlık alan dersi mesai saatleri içinde yapılır. Bu ders, mesai saatleri dışında ya da hafta sonları yapılsa da mesai saatleri içinde yapılmış gibi değerlendirilir.

(8) Uzmanlık Alan Dersi haftalık ders dağılımı, ders yükü ve ücrete esas ders saati cetvelinde gösterilir.

### **Ders açılması, dönem kaydı ve derslere yazılma**

**MADDE 20** – (1) Lisansüstü öğretim süresinde izlenecek eğitim ve öğretim programları, mezuniyet için gerekli koşullar, ilgili EABD/EASD kurulu tarafından hazırlanan programlar, ilgili Enstitü Kurulu kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir.

(2) Lisansüstü programlarda dersler, ilgili EABD/EASD tarafından zorunlu ve seçmeli dersler şeklinde düzenlenebilir. Birbirinin devamı niteliğinde olan birinci ve ikinci yarıyılıda okutulan dersler ise aynı yarıyıl içinde açılmaz. Bu dersler EABD/EASD kurulunun teklifi ve EK kararı ile ön şartlı dersler olarak uygulanabilir. Ders programı ve bu programda yapılacak değişiklikler EABD/EASD Kurulu önerisi, ilgili EYK’ın teklifi ve Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile gerçekleşir. Ancak gerekli görülmesi halinde ilgili EABD/EASD teklifi ve EYK kararı ile lisansüstü öğrencilerinin Üniversite enstitülerinden birinden veya bir başka yükseköğretim kurumunun lisansüstü programından en fazla iki ders almaları sağlanabilir. Alındığı programın zorunlu derslerinden olmamak kaydı ile bu derslerden başarılı olma şartı aranır ve kredi yüküne sayılır.

(3) EABD/EASD kurulları her eğitim-öğretim döneminde bir sonraki eğitim-öğretim

döneminin ders programını değerlendirir, varsa ders değişiklik teklif ve gerekçelerini enstitü kuruluna sunar.

(4) Öğrenciler, her yarıyıldaki o yarıyla ait alacakları dersler veya yapacakları seminer, tez gibi çalışmalar için, akademik takvimdeki sürelerde enstitüye bizzat başvurarak dönem kaydı yaptırmak zorundadır. Ders kayıt işlemleri öğrenci otomasyon programı üzerinden de yapılabilir. Bu durumda, ders kayıt işlemlerinin öğrenciler tarafından ilgili danışman ve enstitü müdürlüğüne onaylatılması zorunludur.

(5) Öğrenciler kayıtlı oldukları enstitü bünyesindeki diğer Anabilim Dallarındaki dersleri kayıtlı olduğu EABD/EASD kurulunun uygun görüşü doğrultusunda alabilirler.

(6) Öğrenciler; derslere, uygulamalara, seminerlere, yarıyıl içi ve yarıyıl sonu sınavlarına ve diğer bütün çalışmalara katılmak zorundadır.

(7) Kayıt yenileyemeyen öğrencilerin mazeret başvuruları akademik takvimde belirtilen süre içinde alınır. Sağlık, doğal afet, tutukluluk, mahkûmiyet ve EYK tarafından kabul edilebilecek diğer nedenlerle özel durumlarını belgeleyen öğrencilerin mazeretleri EYK tarafından değerlendirilir. Süresi dışındaki başvurular değerlendirmeye alınmaz.

(8) Kayıt yenilemeyen öğrenci, kayıt yenilemediği dönemde öğrencilik haklarından yararlanamaz ve kayıt yenilemediği dönem öğrenim süresinden sayılır.

(9) Lisansüstü programlara kayıtlı bulunan öğrenciler, lisansüstü programını azami süresi içinde tamamlayamayanlar Senatonun belirleyeceği takvime göre Bingöl Üniversitesi mensupları hariç katkı payını öder ve ders kayıtlarını yaptırır.

### **Ders Değişirme**

**MADDE 21** – (1) Derse yazılma işlemleri sonunda, akademik takvimde belirlenen tarihte açılan/açılmayan dersler ilgili enstitülerin internet sayfalarında ilan edilir.

(2) İlan edilen listelere göre açılmayan dersi bulunan öğrenciler, açılan derslere akademik takvimde belirlenen tarihler arasında danışman onayı ile yazılır.

(3) Açılan derslerde değişiklik yapılamaz. Açılmayan ders yerine derse yazılma işlemini süresi içinde yapmayan öğrencilere mazeret hakkı verilmez.

(4) Danışmanın bulunmadığı zorunlu hallerde (yurtdışı görevlendirme, hastalık, idari izin) ilgili EABD/EASD başkanlığının onayı ile de ders değiştirme yapılabilir.

(5) Öğrenciler, ders kayıtlarını takip eden iki hafta içinde kayıt yaptırdıkları dersi/dersleri danışman onayı ile bırakabilir veya yeni dersler alabilirler.

### **Kredi Aktarma ve Ders Muafiyeti**

**MADDE 22-** (1) Öğrenci, daha önceki yıllarda başardığı lisansüstü derslerle ilgili Ders muafiyet talebini her yarıyılın başlangıcından itibaren ilk iki hafta içinde enstitüye başvurarak mezuniyet kredisine saydırabilir.

(2) BÜ dışındaki enstitülerden alınan ders kredileri;

a) Kayıtlı olduğu programın gerektirdiği kredi sayısının %70'ini geçemez. Bu madde BÜ enstitülerinden alınan dersler için uygulanmaz.

b) Öğrenci, “12 ila 24 AKTS kredi” aktarımı için “bir yarıyıl”, “25 ve yukarısı AKTS kredisi” için “iki yarıyıl” kullanmış sayılır. Bu madde tezsiz yüksek lisans programı öğrencilerine uygulanmaz.

c) Başarı notunun yüksek lisans için en az “65”, doktora için en az “75” olması gereklidir.

d) Derslerin son beş yıl içinde alınmış olması gerekir.

(3) Kredi aktarma işlemi; Öğrencinin danışmanının uygun görüşünü içeren, ekinde ayrıntılı not durum belgesi ve ders içerikleri bulunan yazılı başvurusu, EABD/EASD kurulunun olumlu kararı ve EYK kararı ile gerçekleşir.

(4) Farklı Enstitüden/Üniversiteden Ders Alma:

a) Kayıtlı olduğu enstitüde açılmamış olmak kaydı ile farklı enstitüde açılmış olan lisansüstü derslere de yazılabilir.

b) Farklı enstitüden ders alma işlemi, öğrencinin yazılı başvurusu, Danışmanın uygun görüşü, EABD/EASD başkanlığının onayı ve EYK kararı ile kesinleşir.

c) Öğrenciler, kayıtlı olduğu enstitüden en az “6” ders almak şartı ile farklı enstitü ya da Üniversitelerden ders alabilirler.

### **Ders tekrarı**

**MADDE 23** – (1) Kayıt yaptırılan derslerin başarılması zorunludur. Öğrenciler, ilgili EABD/EASD zorunlu, seçmeli ve kredisiz (alan dışı seçmeli) dersleri ile Üniversite enstitülerinden birinden veya bir başka yükseköğretim kurumunun lisansüstü programından aldıkları derslerden başarılı olamamaları durumunda tez aşamasına geçemezler.

(2) Derslerden başarısız olan öğrenciler, başarısız oldukları dersleri açıldıkları ilk yarıyıldan itibaren tekrarlamak zorundadır. Öğrenciler, bu derslerin en geç müteakip iki yarıyıl içerisinde açılmaması durumunda, danışman ve ilgili EABD/EASD başkanlığınca önerilen ve Enstitü Yönetim Kurulunca onaylanan eşdeğer dersleri alırlar. Özel durumlarda ve danışmanın olumlu görüşü alınmak koşuluyla, ilgili yönetim kurulu ders tekrarını erteleyebilir, ders alınmışsa dersten çekilme izni verilebilir.

(3) Ders tekrarından veya eşdeğer dersten başarısızlık halinde söz konusu dersleri başarılı olana kadar tekrarlamak zorundadırlar.

(4) Öğrenciler, genel not ortalamalarını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersleri bir kez tekrarlayabilir. Başarı ortalaması hesabında tekrarlanan dersler için öğrencinin aldığı en son not geçerlidir.

(5) LEÖY’de belirtilen azami sürelerde diploma alamayan öğrencilerin, program değişikliği veya ismi değişmemekle birlikte ders içeriğinin değişmesi durumunda kayıtlı buldukları programın mevcut mezuniyet kredisini sağlayacak şekilde, daha önce başarılı oldukları derslerden hangilerini yeniden almaları gerektiği ilgili EABD/EASD tarafından belirlenir ve ilgili EYK kararı ile kesinleşir.

(6) Başarıyla tamamlanan derslerin alınmasının üzerinden yüksek lisans için beş, doktora için yedi yıl geçmesi durumunda bu derslerden hangilerini yeniden almaları gerektiğine öğrencinin kayıtlı olduğu EABD/EASD ve ilgili EYK karar verir.

### **Derslere devam**

**MADDE 24–** (1) Lisansüstü programlarda alınan derslerden sınava girebilmek için; kuramsal derslerde % 70, uygulamalı derslerde % 80 devam etmiş olma şartı aranır.

(2) Devam yükümlülüğü, dersi veren öğretim üyesi tarafından takip edilir ve ilgili enstitü müdürlüğü tarafından denetlenir.

### **Sınavlar**

**MADDE 25 –** (1) Sınavlar değerlendirmeye esas olacak şekilde; ödev, kısa süreli sınav, ara sınavı, yarıyıl sonu sınavı, mazeret sınavı, muafiyet sınavı ve bütünleme sınavlarından oluşur.

(2) Sınavlar; yazılı, sözlü veya hem yazılı hem sözlü ve/veya uygulamalı olarak çeşitli türlerde yapılabilir. Ancak özellik gösteren dersler/uygulamalar için sınavlar en az üç öğretim üyesi tarafından sözlü ve uygulamalı da yapılabilir. Sınavların türleri, ilgili yarıyılın ilk iki haftası içerisinde duyurulur. Sınav evrakı ve sonuçları EABD/EASD Başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitüye beş iş günü içinde iletilir.

(3) Her ders için en az bir ara sınav yapılır.

(4) Ara sınavların süresi bir ders saati, yarıyıl sonu sınavı ile bütünleme sınavlarının süresi iki ders saatidir.

(5) İlgili Enstitü Yönetim Kurulunun uygun göreceği mazeretler sebebiyle, ara sınavlara ve bütünleme sınavlarına giremeyen lisansüstü öğrencilere, Enstitü Yönetim Kurulunca mazeret sınav hakkı verilir ve öğrenci o ders açılmasa dahi her yarıyıl sonunda yapılacak sınavlara girmek zorundadır. Ancak devamsızlık sebebiyle başarısız sayılan veya ilgili dersin ön koşullarını yerine getirmeyen öğrenci, açıldığı dönemde dersi tekrarlar. Kısa süreli sınavlar ile yarıyıl sonu sınavları için mazeret sınav hakkı verilmez. Dersin açılmaması veya programdan çıkartılmış olması halinde, ilgili EABD/EASD Başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile o dersin yerine eşdeğer bir ders belirlenir. Bu durumda öğrenci başarısız olup da tekrarlamak zorunda olduğu ders yerine muadil dersten sorumlu olur.

### **Sınavlarda değerlendirme ve başarı**

**MADDE 26 –** (1) Öğrencilerin yarıyıl sonu başarı notlarının değerlendirilmesinde 100 üzerinden alınan not esasına dayanan mutlak değerlendirme yöntemi uygulanır.

(2) Başarı notu, yarıyıl içi çalışmaları not ortalamasının % 40'ı ile yarıyıl sonu sınavı veya bütünleme sınavının % 60'ının toplamı alınarak hesaplanır.

(3) Bitirme veya bütünleme sınavından en az 60 alma zorunluluğu vardır.

(4) Kredisiz dersler, uzmanlık alan dersi, seminer ve tez çalışmasının başarı ile tamamlanması halinde G (Geçer), başarısızlığı durumunda K (Kalır) harf notu kullanılır. Başarı notu (G) ve (K) ile takdir edilen dersler not ortalaması hesaplamasında değerlendirilmeye alınmaz.

### **Sınavlarda kopya**

**MADDE 27 –** (1) Sınav esnasında veya sınav evrakının incelenmesi sırasında kopya yaptığı, kopya yaptırdığı veya kopya yapılmasına yardım ettiği tespit edilen öğrenci o sınavdan sıfır (0) almış sayılır. Bu öğrenciler hakkında ayrıca ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

### **Notların ilanı**

**MADDE 28** – (1) Öğretim üyeleri, lisansüstü programlarda yer alan derslerin sınav sonuçlarını, sınav evrakı ve protokolünü yarıyıl sonu sınavlarının tamamlanmasını takip eden en geç on beş (15) gün içinde EABD/EASD Başkanları aracılığı ile ilgili enstitü müdürlüğüne gönderir.

(2) Ara sınav, kısa sınav notları ile yarıyıl sonu/yılsonu ders notları ilgili EABD /EASD Başkanlığınca ilan edilir.

(3) Tez, seminer, yeterlik gibi her türlü çalışmaların başarı durumu, ilgili enstitü müdürlüğüne ulaştırılması ve onayı ile kesinleşir; öğrenci işleri otomasyon programında veya duyuru panolarında ilan edilir.

### **Sınav sonuçlarına itiraz**

**MADDE 29**– (1) Öğrenciler, bir dersin herhangi bir sınav sonucuna, sonucun ilan edildiği tarihten itibaren “beş iş günü” içinde enstitü müdürlüğüne yazılı olarak itiraz edebilir. İlgili öğretim üyesi itiraz edilen sınavın evraklarını tekrar inceleyerek, itirazın kendisine tebliğinden itibaren en geç “yedi gün” içinde değerlendirir ve sonucu evraklarla birlikte enstitü müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Öğretim üyesinin inceleme sonucunda maddi hata bulması halinde not değişikliği EYK kararı ile kesinleşir. Öğrencinin sonuca itirazını yinelemesi, EYK kararının ilanı itibari ile “yedi” gün içinde Üniversite Yönetim kuruluna yazılı olarak başvurusu ile gerçekleşir.

(2) Öğretim üyesinin sınav sonucunu düzeltme başvurusu, söz konusu dersin sonucunun ilan edildiği tarihten itibaren “yedi” gün içinde enstitü müdürlüğüne gerekçe ve nedenlerini (otomasyona hatalı giriş, eksik ve/veya yanlış hesaplama vb), belirten bir dilekçe ve düzeltmeye esas olacak ekleri ile gerçekleşir. Düzeltme işlemi EYK kararı ile kesinleşir.

### **Sınavlara katılmama**

**MADDE 30** – (1) Ara sınavlara ve bütünleme sınavlarından birine veya birkaçına hastalık veya başka bir nedenle katılamayacak durumda olan yüksek lisans ve doktora öğrencileri, ilgili Enstitü Yönetim Kurulunda görüşülmek üzere raporları veya belgeleri ile ilgili Enstitü Sekreterliğine başvuru yapmak zorundadır. Mazeretler, akademik takvimde belirtilen tarihlerde Enstitü Yönetim Kurulunda incelenir ve karara bağlanır.

### **İzinli ayrılma**

**MADDE 31** – (1) Kabul edilebilir bir mazereti olan öğrencilere Üniversiteye tekrar dönmek üzere, ilgili EYK tarafından en fazla iki yarıyılık bir süre; askerlik hizmetleri için, askerlik süresince, eğitim süresinden ve ek süreden sayılmadan izin verilebilir. Zorunlu hallerde bu süre, izni veren yönetim kurulu tarafından uzatılabilir veya kısaltılabilir.

(2) Öğrenciler eğitim süresinden sayılmadan izinli geçirilen döneme ait mali yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.

(3) Belirli bir süre için yurt dışında öğrenim amacıyla izin almış öğrencilerin aldığı derslerin nakledilmesi ve yurt dışında geçirilen sürenin öğrencilerin öğrenim süresinden düşülmesine ilişkin hususlar, öğrencilerin yurt dışından dönüşlerinden sonra danışmanlarının ve ABD'nin görüşüyle ilgili

EYK tarafından karara bağlanır.

(4) Öğrenciler, izin süreleri sonunda ve normal kayıt döneminde kayıtlarını yaptırmak suretiyle öğrenimlerine devam eder. Kendilerine iki yarıyılık izin verilmiş öğrencilerden birinci yarıyıl sonunda Üniversiteye dönmek isteyenlerin bir dilekçeyle ilgili enstitüye başvurmaları gerekir.

### **Ders başarı ortalaması**

**MADDE 32** – (1) Öğrencinin aldığı tüm notlar not döküm belgesine işlenir.

(2) Öğrencinin başarı durumu; yüzlük ve/veya dörtlük sistemlere göre yarıyıl akademik not ortalaması ve AGNO ile belirlenir.

(3) Gerek Yarıyıl akademik not ortalaması ve gerekse AGNO öğrencinin kredili derslerden aldığı notların değerlendirmeye katılması ile belirlenir.

(4) Bütün derslerini almış, başarmış ve disiplin cezası almamış öğrencilerden, akademik genel not ortalaması 85-89 arasında olanlar onur öğrencisi; 90-100 arasında olanlar yüksek onur öğrencisi sayılır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Tezli Yüksek Lisans Programı**

#### **Ders ve kredi yükü**

**MADDE 33** – (1) Bilimsel hazırlık programına ihtiyaç duyulmamasına rağmen, danışmanın gerekli görmesi halinde, öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması şartıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Bu şekilde alınan dersler toplam kredi saatinden sayılır.

(2) Tezli yüksek lisans programlarındaki öğrencilerin tez aşamasına geçebilmesi için, uzmanlık alan dersi hariç en az “48” AKTS kredilik EABD/EASD Başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimli derslerden başarılı olması ve AGNO’sunun en az 65 olması zorunludur. Ders sayısı ve kredisinde üst limit yoktur. Ders yükünü dolduran öğrenciler açılan diğer derslere kayıt yaptırabilirler. Ancak ders yükünü dolduran öğrencinin tek başına alacağı ders açılmaz.

(3) Altı AKTS kredilik seminer dersi 4. dönem sonuna kadar tamamlanır ve danışmanın onayından sonra öğrenci tarafından sunumu dinleyiciye açık olarak yapılır. Seminerlerin yazılmasında, Enstitü tarafından belirlenen tez yazım esaslarına uyulur. Seminer çalışmasının bir kopyası, katılımcı yoklama listesi, danışman tarafından başarılı/başarısız olarak belirlenen değerlendirme sonucu ile birlikte enstitüye teslim edilmek üzere ilgili anabilim dalına sunulur.

(4) Zorunlu ders yükünü tamamlamak koşuluyla, danışmanın onayını taşıyan ve tez önerisi yazım kurallarına göre hazırlanan tez önerisi EABD/EASD başkanlığına iletilir. Anabilim dalı kurul kararı ile ilgili enstitüye gönderilen tez önerisi EYK kararı ile kesinleşir.

(5) Danışman, tez çalışmasını her yarıyıl için başarılı veya başarısız olarak değerlendirir ve enstitüye protokolle ve/veya raporla bildirir.

(6) Lisansüstü eğitim tezleri savunmaya alınmadan önce, ilgili öğrenci tarafından



düzenlenecek intihal programı raporu enstitüye teslim edilir.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### Tezsiz Yüksek Lisans Programı

#### Ders ve kredi yükü

**MADDE 34** – (1) Tezsiz yüksek lisans programlarındaki öğrencilerin mezun olabilmeleri için, en az “72” AKTS kredilik EABD/EASD Başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimlik dersler, 6 AKTS kredilik seminer dersi ve 12 AKTS kredilik proje çalışması ve yeterlik sınavından başarılı olmak zorundadır.

(2) Seminer dersi öğrenci tarafından sunumu dinleyiciye açık olarak yapılır. Seminerlerin yazılmasında, Enstitü tarafından belirlenen tez yazım esaslarına uyulur. Seminer çalışmasının bir kopyası, danışman tarafından başarılı/başarısız olarak belirlenen değerlendirme sonucu ile birlikte enstitüye teslim edilmek üzere ilgili anabilim dalına sunulur.

(3) Proje çalışması; öğrencinin yüksek lisans ders programında edindiği bilgilerin etkin olarak kullanılmasını kapsar. Dönem projesi bir yarıyıl sürecek şekilde ilgili programa göre ikinci veya üçüncü yarıyıldan itibaren danışman öğretim üyesi gözetiminde verilebilir.

(4) Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan itibaren dönem projesine kayıt yaptırmak ve dönem sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Dönem projesi, ilgili öğretim üyesi tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Başarısız olunması halinde, dönem projesi izleyen her yarıyıl tekrar verilir.

(5) Öğrenci; derslerini ve dönem projesini tamamlamasından sonra enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenen üç kişilik jüri tarafından yeterlik sınavına alınır. Bu sınavda öğrenciye aldığı dersler ve dönem projesi ile ilgili sorular sorulur. Sözlü olan bu sınav sonucunda jüri, başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Sınav süresi en az 45 dakika olup, sınav sonucu enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından, yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye bir tutanakla bildirilir. Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki dönemde tekrar yeterlik sınavına alınır.

## ALTINCI BÖLÜM

### Doktora Programı

#### Dersler ve kredi yükü

**MADDE 35** – (1) Doktora programı; dersler, seminerler, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez raporları ve tez çalışmasından oluşur. Doktora programındaki yüksek lisans derecesi olan öğrencilerin yeterlik aşamasına geçebilmesi için, uzmanlık alan dersi hariç en az “48” AKTS kredilik EABD Başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimlik dersten başarılı olmak zorundadır. Doktora programındaki lisans derecesi olan öğrencilerin yeterlik aşamasına geçebilmesi için,

uzmanlık alan dersi hariç en az “96” AKTS kredilik EABD Başkanlığının öngördüğü zorunlu ve seçimlik dersten başarılı olmak zorundadır. Öğrenci ders ve tez aşamasında birer seminer vermek zorundadır.

(2) Seminerler 6 AKTS kredilik olup, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Seminerin başarısız olması halinde seminer tekrarlanır. Seminer metni dönem sonunda ilgili EABD/EASD Başkanlığı aracılığı ile enstitüye gönderilir. Seminerlerin yazılmasında, Enstitü tarafından belirlenen tez yazım esaslarına uyulur. Seminer çalışmasının bir kopyası, danışman tarafından başarılı/başarısız olarak belirlenen değerlendirme sonucu ile birlikte enstitüye teslim edilmek üzere ilgili anabilim dalına sunulur.

(3) Doktora yeterlik sınavı; ders ve seminerini başarıyla tamamlayan, yüksek lisans derecesi olan doktora öğrencileri en geç beşinci yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler en geç yedinci yarıyıl içinde doktora yeterlik sınavına alınır.

(4) Yeterlik Sınavında başarılı olan bir öğrencinin bir ay içinde danışmanın da görüşleri alınarak anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile “Tez İzleme Komitesi” oluşturulur. Danışman, tez izleme komitesinin doğal üyesidir. Eğer varsa ikinci tez danışmanı tez izleme komitesi üyelerinin dışında bir öğretim üyesi olarak dilerse komite toplantılarına katılabilir. Kesinleşen doktora tez izleme komitesi, öğrencinin tez önerisi savunmasını en geç altı ay içinde yapar.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için; Tez izleme komitesi, EK tarafından belirlenen tarihlerde altı aylık çalışma raporu için danışmanın çağrısı ile yılda iki kez toplanır.

(6) Doktora programı öğrencileri en az 3 tane Tez izleme raporu sunmalıdır.

(7) Lisansüstü eğitim tezleri savunmaya alınmadan önce, ilgili öğrenci tarafından düzenlenecek intihal programı raporu enstitüye teslim edilir. Tez savunma sınavı en az 60 dakika, en çok 120 dakika süreli, tez çalışmasının sunulması ile soru-cevap bölümünden oluşur. Tez çalışmasının sunulması dinleyicilere açık olarak yapılır. Jüri üyeleri tarafından öğrenciye tezi ile ilgili veya gerekirse tez dışından sorular sorulabilir.

(8) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Jürinin kararı ve gerekçeli raporu ile kişisel tez değerlendirme raporları, üç gün içinde anabilim dalı başkanlığı tarafından enstitüye tutanakla bildirilir.

(9) Doktora programı öğrencileri; tez teslim tarihinden önce tez çalışmasından üretilmiş en az kendisi ve tez danışmanının yazar olarak yer aldığı bir makaleyi yurt içi/dışı hakemli bir dergide yayınlamış veya yayına kabul ettirmiş olmalıdır.

(10) Yayınlanmış/yayına kabul edilmiş makale, danışmanın ön yazısı ve doktora tezi ile birlikte enstitüye teslim edilir. Doktora öğrencileri, tezlerinden yayınlanan/yayına kabul edilen makalenin uluslararası yayım ve telif hakkı kurallarına ters düşmeyecek ve Türkçeye uyarlanmış şeklini içerecek şekilde, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlayıp sunmalıdır.

## YEDİNCİ BÖLÜM

### Sanatta Yeterlilik Çalışması

#### Dersler ve kredi yükü

**MADDE 36** – (1) Sanatta yeterlilik çalışmasında dersler ve diğer hususlar için bu uygulama esaslarındaki 35. maddeye göre ana sanat dalınca düzenlenir.

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

### Ortaklaşa Yürütülen Lisansüstü Programlara İlişkin Esaslar

#### Ortaklaşa yürütülen lisansüstü programlar

**MADDE 37** – (1) Enstitü, ilgili kurulların kararı ile bir ya da daha fazla ulusal ve uluslararası yükseköğretim kurum ve kuruluşları ile ortaklaşa yürütülecek lisansüstü programlar açabilir.

(2) Bu şekilde açılacak lisansüstü programların uygulama esasları, enstitü ve ortak program açılacak yükseköğretim kurumlarınca belirlenir.

(3) Ayrıca, resmi veya özel sektör kurum ve kuruluşları, ortak lisansüstü programlar açmak için Üniversiteye öneride bulunabilir, bu öneriler ilgili mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(4) İki veya daha fazla yükseköğretim kurumu arasında yürütülen ortak doktora programlarından mezun olan öğrencilere ortak diploma verilir.

## DOKUZUNCU BÖLÜM

### Çeşitli ve Son Hükümler

#### Hüküm bulunmayan haller

**MADDE 38-** (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak şartı ile karar almaya ilgili kurullar ve Üniversite Senatosu yetkilidir.

#### Yürürlükten kaldırılan yönerge

**MADDE 39-** (1) Bingöl Üniversitesi 28.06.2012 tarihli 7/21 numaralı Senato kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

#### Yürürlük

**MADDE 40** – (1) Bu uygulama esasları, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı güz döneminden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### Yürütme

**MADDE 41** – (1) Bu uygulama esasları hükümlerini Bingöl Üniversitesi Rektörü yürütür.